Nr. 39. Kraków, Poniedziałek 1 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Wrzenie w Niemczech trwa

Wiedeń, 1 października. „Der Morgen" donosi z Monachium: Odbyła się tu uroczystość pamiątkowa byłego monachijskiego pułku piechoty, w której wziął udział ks. Ruprecht w uniformie generała. Dokonał on odsłonięcia tablicy pamiątkowej. Na tablicy tej widnieje korona królewska. Następnie odbyła się przed księciem Ruprechtem defilada 20.000 byłych żołnierzy wspomnianego pułku. W towarzystwie ks. Ruprechta znajdowali się: generalny komisarz Kahr, prezydent ministrów Knilling, komendant Reichswehry generał Lossow, generał Rothmer i inni wysocy oficerowie. Po byłych żołnierzach pułku monachijskiego defilowała policja monachijska, która w dniu wczorajszym obchodziła dwudziestolecie swego istnienia. Publiczność witała owacyjnie ks. Ruprechta, wznosząc przytem okrzyki: Niech żyje król i królowa. Spokój nie został zakłócony.

Krwawe rozruchy w Düsseldorfie

Komuniści i policjanci strzelają do separatystów nadreńskich

Düsseldorf, 1 października. W czasie manifestacji urządzonej na Wałach Hindenburga przez 12.000 separatystów, z okazji której to manifestacji mimo wezwań stronnictw i związków zawodowych, zebrało się na miejscu manifestacji około 40.000 osób, padły strzały. Przyszło następnie do gwałtownego starcia. Powstała nie dająca się opisać panika. Wiele osób zostało zabitych i rannych.

Düsseldorf, 1 października. Wedle informacyj ze źródeł niemieckich, zostało zabitych 12 separatystów i 4 policjantów. Oprócz tego znaczna liczba osób została ciężko ranna.

Düsseldorf, 1 października. W czasie zebrania separatystów nadreńskich, na którem przemawiał Matthes, grupa policjantów, ukrytych w pobliżu, pojawiła się z nienacka i zaczęła bez powodu ostrzeliwać zebranych. Do francuskich ambulansów wojskowych przywieziono wielu rannych. Również koszary niemieckiej policji bezpieczeństwa są przepełnione rannymi, zabranymi przez policję, która odmawia ich wydania. Byli podobno również zabici. Mimo wezwania oddziałów francuskich wielu policjantów strzelało w dalszym ciągu, również z grupy komunistów zaczęto ostrzeliwać manifestantów - separatystów. Oddział francuski zajął koszary policji bezpieczeństwa, zaś policjantów odprowadzono do komendy placu. — W kołach separatystów zapewniają, że były one uprzedzone o przygotowaniu zasadzki. Ludność miasta niezwykle wzburzona wyraża swe oburzenie na policję, oraz sympatje dla Francuzów, którym powierzono przywrócenie porządku.

Düsseldorf, 1 października. Potwierdza się, że około 30 policjantów, przybyłych bezpośrednio z koszar policji zielonej, zaczęło strzelać w kierunku zebranych separatystów bez jakiejkolwiek prowokacji ze strony tych ostatnich. Członkowie gwardji nadreńskiej odpowiedzieli strzałami. — Wkrótce potem 200 policjantów zielonych i niebieskich zaczęło strzelać do tłumu z rewolwerów i karabinów maszynowych oraz bić szablami uciekających w kierunku dworca. Oddział wojska francuskiego przywrócił porządek. W mieście panuje spokój.

Ameryka za skreśleniem długów koalicyjnych

Nowy Jork, 1 października. Według doniesienia z Atlantic City, są kierujące koła Związku amerykańskich bankierów zdania, że należy rozpocząć kampanię do wytworzenia w Stanach Zjednoczonych przychylniejszego nastroju na rzecz zupełnego, albo częściowego skreślenia długów koalicyjnych. Warunkiem tego byłoby, aby komisja dla zwrotu długów doszła do wniosku, że akcja taka przyczyniłaby się do przywrócenia pokoju w Europie i ustalenia położenia gospodarczego, co przyczyniłoby się w następstwie do rozwoju handlu Stanów Zjednoczonych. Formułka, jaką rozważają w kołach związku amerykańskich bankierów, zmierza do tego, aby długi Francji, zaciągnięte w Anglji i w Ameryce, zostały obniżone, w zamian za co Francja miałaby się zgodzić na obniżenie żądań reparacyjnych wobec Niemiec.

Kryzys faszyzmu we Włoszech

Rzym, 1 października. Kryzys w partji faszystów trwa. Według ogólnej opinji, Mussolini panuje nad sytuacją. Przypuszczają możliwość dymisji Komitetu wykonawczego, którego posiedzenie zwołano na jutro, gdyż nic nie pozwala przewidywać, aby Komitet chciał wyraźnie się sprzeciwić woli prezydenta Ministrów. Odmowa zgłoszenia dymisji utrudniłaby sytuację, czyniąc przez brak dyscypliny jeszcze bardziej wrogiem stanowisko komitetu w stosunku do podtrzymywanej przez zwolenników Mussoliniego tezy rewizjonistycznej. W tym wypadku liczyć by się należało nawet z możliwością rozłamu. Przypuszczają jednakże, że antyrewizjoniści nie posuną się do takich ostateczności jak przewidują. Wycofa się zeń najwyżej kilku najzacieklejszych przeciwników, których stanowisko w partji byłoby nie do utrzymania. Partja, skłaniając się ku poglądom szerokich mas ludności, zatraca z dniem każdym charakter ekstremistyczny ,który antyrewizjoniści pragnęliby zachować.

W okresie oczekiwania

Kraków, 1 października.

Od dwóch lat przeżywa gospodarstwo nasze najcięższe chwile w jesiennym okresie przejściowym. Jestto jednym więcej dowodem, że stosunki nasze dalekie są jeszcze od stabilizacji, gdyż w państwie o charakterze rolniczym jesień bywa okresem płynności gotówki i ożywienia obrotów.

Poszukiwanie pieniądza i postępujący wzrost drożyzny, charakteryzują sytuację od kilku tygodni. Rozwój wypadków politycznych idzie niestety na rękę spekulacji i niszczy podstawy rachunku zarówno w wytwórczości, jak w handlu.

Żyjemy w okresie oczekiwania. Pojawiają się pierwsze zwiastuny doniosłych wypadków w postaci plotek o zmianach w układzie większości stronnictw i zamierzonej reorganizacji rządu.

Struktura naszego życia ekonomicznego, oparta na kruchej podstawie prowizorycznego pieniądza, szuka oparcia w walutach stałych i odrzuca walutę obiegową, pomnażając chaotyczność położenia.

Sygnalizowana od kilkunastu dni stagnacja zaczyna przybierać większe rozmiary, trwanie jej jednak nie jest przewidywane.

Trzeba nam więcej spokoju i w życiu politycznem i gospodarczem, zmęczenie i apatja ogarniają zwolna trapioną wiecznym niepokojem ludność, która traci powoli zrozumienie dla walki stronnictw sejmowych, wygrywanej w ostatecznym wyniku na plecach i żołądkach ogółu obywateli.

Co wolno z Polski wywozić?

Na ostatniem posiedzeniu Główn. urzędu przywozu i wywozu postanowiono obłożyć ziemniaki na wywóz opłatą wywozową w wysokości 4.000 mkp. od 100 kilogramów. Ustalono również opłaty wywozowe od surowych skórek króliczych i zajęczych w wysokości 44 dolarów od 100 klg., ustanawiając jednocześnie kontyngent wywozowy tych skórek na 100 tonn. Na wniosek ministerjum rolnictwa udzielono upoważnienia prezesowi urzędu do wydawania pozwoleń na wywóz nasion z zastrzeżeniem że wywóz nasion cukrowych, dokonywany być może tylko za specjalnym certyfikatem sekcji nasiennej Centr. Tow. rolniczego. Decyzję w sprawie wywozu dziczy odłożono na następne zebranie do czasu przedstawienia odnośnych materjałów przez ministerjum rolnictwa.

Poza tem pozwolono na wywóz 91 i pół wagonów słodu, 150 wagonów celulozy za opłatą wywozową w wysokości 50 proc. zysku wywozowego, 100.000 kilogramów otręb, również za opłatą wywozową 10.000 kg., kaszy gryczanej za opłatą wywozową 10 (?) mk. od 100 kg, 100.000 kg wytłoków buraczanych, 250.000 kg suszonych płatków buraczanych, 100.000 kg. płatków Steffena z zastrzeżeniem obowiązku dokonania wywozu do 15 października. W sprawie eksportu cukru definitywną decyzję odłożono do następnego posiedzenia wobec niedostatecznych pełnomocnictw, posiadanych przez przedstawicieli zainteresowanych czynników.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 1 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	28/IX.
P. T. H. I—V em. . . .	100—112	86—82
„Impex“	2,5—2,8	2,4—2,25
„Pharma“ (B. Jawornicki)	130—155	140
Bracia Rolniccy I em. . .	35—38	31
„Polski Glob“	9	8,5
C. Hartwig. Poznań . . .		
Żegluga Polska	26—28	26—25
Zieleniewski I—IV em. . .	**2525—2700**	**2125—2040**
Warsz. Parowozy I—III em.	130—136	110—100
H. Cegielski, Poznań I—IX	**165—170**	**137—130**
„Potęga“ Tow. huty żel. .		
„Lemiesz“	2650	
„Trzebinia“ I—VI em. . .	205—220	170—158
„Pocisk“		140
Automotor	75	
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**3000**	**2700—2600**
Siersza	**1450—1650**	**1275—1250**
Tepege I—IV em.	**825—870**	**740—720**
Polska Nafta	115—135	105—100
Oikos		
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	280—290	200—250

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	28/IX.
Pezet		
Strug		240
Syndykat Kosz., Kraków .		230—210
Tłuszcze Trzebinia	**800**	**750 740**
„Krakus“ I—VI em. . . .	200—230	195—170
Porcelana Cmielów . . .	235—300	
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1125—1250**	**950 980**
Elektr. Siersza I—IV em.	78—80	70—65
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski . . .	185	155—150
Fabr. kapel. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy I-VIII	120—130	125—114
Bank Hipoteczny		
Bank Małopolski		132—130
Ziemski Bank Kredyt. . .	49	47
Powszechny Bank Kredyt.	34.5—36.5	33—30
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.		385

Kraków, 1 października. Wyrażone przez nas kilkakrotnie na tem miejscu przewidywania, że po terminie ultimo nastąpi silna zwyżka efektów, spełniły się co do joty. Natychmiast po zrealizowaniu zobowiązań ultimowych papiery „ruszyły“ i to w tempie dość silnem.

Dzisiejsze zebranie stało pod znakiem „haussy“ na całej linji. Najsilniej zwyżkowały ciężkie papiery, z których „Zieleniewski wykazał zwyżkę wprost sensacyjną. Z lżejszych papierów najsilniej „skoczył“ Tohan. Na ogół wszystkie akcje zdradzają tendencję osiągnięcia parytetu walutowego.

Na pogiełdzie podobna sytuacja i hausa na całej linji. Notowano: Jaworzno 6000—6200 Gazy 7800 **do 8000, Chybi 2100 do 2200, Lokomotywy 190, Silesia 730, Garbarnia 500 płacono.**

Na rynku pieniężnym dalsza zwyżka. Oficjalnych notowań nie było. Transakcje następujące:

Waluty: Dolary 450.000, Franki francuskie 27.200 Czecki: N. Jork 450.000—452.000, Londyn 2025 do 2080, Paryż 27.800, Bruksela 24.000, Zurych 79.750 do 81300, Berlin 0.0026, Wiedeń 6.45.

*

Dzisiejsza giełda lwowska

Lwów, 1 października. **Kursa orjentacyjne w ciągu zebrania: P. T. H. 80, Warszawskie Parowozy 120, Oikos 750, Fabryka cukru w Chodorowie 1000 do 1100, Testy 1425, Chybi 2050, Gazy 7600, Jaworzno 6100.**

Giełda warszawska

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski . .	1100—1025
„ Handl. „ . .	515—525
„ dla Han. i Prz. 1—7 .	275
„ Kredytowy	80
„ Małopolski w Krak. .	
„ Przemysłowy w Warsz.	
„ Pols. Handl. w Pozn. .	
„ „ przem. we Lw. .	110—125
„ Tow. spół. w Warsz. .	
„ Zachodni	725
„ Ziems. Kred. we Lw. .	
„ Zjed. Ziem. Pol. w W.	180
„ Zw. Sp. Zar. w Pozn. .	
„ Związków Ziem. . . .	80
Kijewski i Scholtze	415—450
Fr. Puls	110—145
Wildt i Sp.	130—210 185
Cukrownia Chodorów . . .	1000—1100
„ Czersk I i II . .	360—390—375
„ Częstocice . . .	6200—6000—6225
„ Gosławice . . .	380—400—390
„ Michałow . . .	540—610—590
Warsz. Tow. F. Cukru . . .	1500—2200—2000 ex
Firley	165
Łazy	62.5—75
Drzewny przemysł	58—65
Warsz. T. Kop. Węgla . . .	100 szt. 1300 1500-1445 50 szt. 1325-1625—1570
H. Cegielski w Poznaniu .	
Lilpop, Rau i S-ka	170—210—207.5
Modrzejowskie zakł.	1550—1450
Norblin, Br. Buch i W. . .	800—350—320
Ostrowieckie zakł.	2300—2400—2375
„ 5	2150—2300—2275
Orthwein i Karasiński . . .	125
Rohn, Zieliński i Ska . . .	
K. Rudzki i Ska 1—4 . . .	750—900—925
Fitzner i Gamper	2000—1800

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Starachowice 1—4 em. . .	
„Trzebinia“	
Ursus 1 em.	250—240
Ursus 2 em.	
Pocisk	205—187.5—197
Parowóz	125—135
L. Zieleniewski	2450—2250
Zawiercie	58500—62000
Żyrardów	56500—60000—59000
Ł. J. Borkowski	150—190
Hurt	
B-cia Jabłkowscy	47—51.5—49
War. Tow. Transp. i Żegl. .	32—32.5—34
Polbal	
Spiess i Syn	320—300—340
Zachod. Tow.	
Cmielów	560—400
Elektryczność	
Pol. Tow. Elektryczne . . .	200—210
Belpol	
Haberbusch i Schiele . . .	550—730
Tow. oczyszcz. spirytusu . .	525—600—580
Tepege	825
Polska Nafta	115—125
Bracia Nobel	310—275
Lenartowicz i Br. Ryl . . .	43
Pustelnik	260—265
Siła i Światło	152.5—165
Fabryka pap. „Klucze“ . .	190
Eksp. Soli Potasowych . .	1425—1450
Cerata	75—60
Skóry i Garbniki	65
Kabel	230
Przemysł Naftowy	500
Strem	
Unia	
Marynin	
Warsz. Syndykat Rolniczy .	

Oficjalna giełda pieniężna

Warszawa, 1 października. **Waluty: Dolary 380.000, Franki szwajcarskie 67.860. — Czeki: Belgja 19.900, Berlin 0.00185, Holandja 149.500, Londyn 1,730.000, 1,729.000, Nowy Jork 380.000, Paryż 23.450, Szwajcarja 67.900, Wiedeń 4.95, Wiedeń 4.95, Włochy 17.450.**

Z RYNKOW TOWAROWYCH

W dziale **manufaktury** hurtownicy sprzedający bawełnę, żądają 37 prc. gotówki i wekslu na 30 dni, albo 50 prc gotówki i wekslu na 42 dni. Natomiast wełniane towary można otrzymać na 10 do 20 prc. gotówki i na weksel na 60 dni. Za towary, mające większy popyt, żądają całkowitej gotówki. Tendencja naogół mocna. Zanotowano: Białe towary „Domowe“, „Silesia“ i „Setno“ — 1,500.000 do 1,550 tys. za sztuczkę

Na towary sprowadzane z zagranicy, wpłynął mnożnik celny, podwyższony od d. 25 września. Mnożnik ten podwyższono na zwykłe towary do 57 tys., przyczem kilkadziesiąt gatunków przeniesiono z rubryki zwykłych do luksusowych.

Zagranicą, głównie w Niemczech, wzrastają ceny towarów nawet w obliczeniu na dolary. U nas pozatem wpłynie także podrożenie taryfy bagażowej na kolejach od poniedziałku dnia 1 października o 100 procent.

Wszystko to razem wywołuje obecnie chaos w handlu hurtowym i detalicznym.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 1 października. Otwarcie giełdy g. 10: Berlin 0.00000 23 Holandja 219.85, N. York 560.00, Londyn 25.45, Paryż 34 30, Medjolan 25.52, Praga 16.80, Budapeszt 0.0301, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.37½, Sofja 5.40, Warszawa 0.0017, Wiedeń 0.0078¾, Austr. kor. stempl. 0.0079¼.

Zurych, 1 października. Zamknięcie giełdy: Berlin 0,0000.24, Holandja 219.85, Nowy Jork 560, Londyn 25.45, Paryż 34.17, Medjolan 25.47, Bruksela —, Praga 16.75, Budapeszt 0.03,01, Bukareszt 260, Belgrad 647½, Sofja 2.40 Warszawa 0.0017, Wiedeń 0.0078¾ Austr. korona stemplowana 0.0079¼.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 1 października (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.14—0.16. marka niem. 00025½, korony czeskie 2102 franki szwajc. 12540, francuskie 4275, funty ang. 320.200, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.15—0.16, Berlin 00026½ Praga 2120, Zurych 12655, Paryż 4322, Nowy Jork 70935. Londyn 322000.

Giełda efektów: Zieleniewski 406000, Fanto 4,800.000 Karpaty galicyjskie 595.000 Galicja 29,500.000, Schodnica 2,040.000, Siersza —.—, Lwów-Czerniowce 418.000 Kolej północna 22.900.000, Alpine Montan 673000 Huta Poldi 1,020.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 1 października. **N. Jork 241,395.000, Londyn 1,097,250.000, Paryż 14,763.000, Szwajcarja 43,092.000, Wiedeń 341.205, Praga 7,231.875.**

Nowy York, 29 września. **Giełda pieniężna. Kurs dzienny minimalny. Przekaz na Londyn 455,00, przekaz na Londyn na 60 dni 451.87. Przekaz na Paryż 615. Przekaz na Amsterdam 39.28. Przekaz na Kopenhagę 17.87. Przekaz na Berlin 0.000000.50 w płaceniu — w żądaniu 0.00000057.**

Amsterdam, 29 września. Londyn 11.57. Berlin 0000001.25. Paryż 15.60. Szwajcarja 44.62 i pół. Wiedeń 00035 i pół. Kopenhaga 45.45. Sztokholm 67.50. Chrystiania 40.50. Nowy York 254 i pół. Madryt 35.00. Bruksela 13.30. Włochy 11.62 i pół.

Giełdy towarowe

Nowy Orlean, 29 września. Targ bawełny. Targ miejscowy middling 28.50.

Targ terminowy: październik 27.88, grudzień 27.77, styczeń 27,53, marzec 27.27.

Nowy York, 29 września. Giełda metalowa. Srebro krajowe —.—, srebro zagraniczne 64 i 3 ósme, miedź elektrolitowa 13 i pół; cyna 41.62; ołów 6.97; cynk 6.37; żelazo 25.00; blacha 5.62.

Giełda produktów: nafta w beczkach 15.10; nafta w tankach 550, nafta stand white 12.50; nafta credit balance 2.75; terpentyna 101, terpentyna savannah 95.

Giełda zbożowa: pszenica czerwona zimowa loko 119 i 1 czwarta, pszenica twarda zimowa loko 120 i 1 czwarta; kukurudza loko 107; mąka spring wheate claers 525—275, fracht zbożowy na kontynent 11 centów.

NA MARGINESIE

Z raju mieszkaniowego

Ja i mój przyjaciel postanowiliśmy rozwiązać kwestję mieszkaniową. Ja wziąłem się do tego z zapałem, on z energją. Gdziekolwiek kto zachorował, wyjeżdżał, umierał, my byliśmy pierwsi. Zazwyczaj nieboszczycy byli zdecydowani, jednakże spadkobiercy, pośrednicy, administratorzy, gospodarze psuli nam interes. Zrobiliśmy kontrakt z jegogościa ciężko chorym. Wziął zadatek i w terminie szelma wyzdrowiał, zamiast umrzeć. Im bliżej byli śmierci, tem więcej żądali za doczesne mieszkanie. Siedzimy przeto smutni, przy bombce jasnego, podchodzi do nas znany mecenas oblepiony łzami i wiśniówką:

— Żegnajcie! — smętnie przemówił.

— Cóż to? Wyjazd? Choroba? — pytam z udanem współczuciem, trącając równocześnie mojego przyjaciela w ramię: a to w kwestji mieszkaniowej. Mecenas otarł nos:

— Dłużej nie mogę żyć! Strzelam się!

Zerwałem się na nogi.

— Drogi mecenasie! A mieszkanie?

— Nic mnie doczesne rzeczy więcej nie obchodzą!

— Dam za mieszkanie nowiutki rewolwer. Bardzo celny. Własnoręcznie ubiłem z niego trzy koty. No zgoda? Proszę oddać mi mieszkanie, meble, — dam rewolwer. Bez rewolweru nie można się zastrzelić.

— Kpiny! — odparł mecenas. Mieszkanie z meblami warte z pół miljarda, a rewolwer zaledwie kilka. To żaden interes!

— No dobrze, ale cóż nieboszczykowi z mebli, mieszkania. Daję rewolwer, trumnę, pogrzeb i grobowiec.

— Zgoda! Ale i czterysta miljonów! — dorzucił przyszły samobójca.

I znowu interes się rozbił: On nie został przeze mnie samobójcą, ja zaś przez niego nie mam mieszkania.

I od tej chwili nie szukam więcej mieszkania, ani pomiędzy żywymi, ani pomiędzy nieboszczykami. Jeden chytrzejszy od drugiego.

J. Lesoń.

Co słychać nowego?

Groźba generalnego strajku bankowców w Polsce?

Strajk bankowców, który ostatnio wybuchł w „Powszechnym Banku związkowym“ i to we wszystkich filjach tegoż na terenie Małopolski, trwa w dalszym ciągu i grozi poważniejszemi komplikacjami. Otóż — jak się dowiadujemy — Dyrekcja Powszechnego Banku Związkowego zawiadomiła wszystkich pracowników, iż, jeśli do dnia 1 października nie stawią się do pracy, uważać ich będzie za zwolnionych z obowiązków. Na skutek tego nieustępliwego stanowiska Dyrekcji, postanowił Związek bankowców, celem poparcia akcji strajkujących, proklamować jednodniowy generalny strajk bankowców w Małopolsce, a gdyby i to nie miało doprowadzić do złagodzenia konfliktu, nie cofnie przed proklamowaniem generalnego strajku w całej Polsce.

Wobec tego, iż sprawa przybiera tak poważny obrót, mamy nadzieję, iż obydwie strony w zrozumieniu powagi chwili, nie dopuszczą do tak ultymatywnych kroków.

Napad na konsula austrjackiego w Krakowie

W sobotę wieczorem napadli nieznani sprawcy na trasie Kęty—Biała na auto, wiozące konsula austrjackiego w Krakowie, Sch., w towarzystwie dyrektora banku Dr. G. z Krakowa. Napastnicy obrzucili przejeżdżające auto gradem kamieni, przyczem ugodzili konsula p. Sch. w skroń. Konsul zalał się krwią i stracił przytomność. Nieprzytomnego przewieziono do Bielska, gdzie powierzono go opiece lekarskiej.

O wypadku tym powiadomiony telegraficznie minister spraw wewnętrznych Dr Kiernik przesłał konsulowi wyrazy współczucia. Również wojewoda Gałecki i starosta w Bielsku wyrazili konsulowi serdeczne współczucie.

Na zarządzenie ministra Dr. Kiernika mają być podjęte energiczne represje. Gminy, na których terytorjach podobne napady powtarzają się, będą pociągane do surowej odpowiedzialności.

Istotnie, najwyższy czas już po temu, by raz wreszcie położyć kres tym anormalnym stosunkom, urągającym najprymitywniejszym pojęciom o bezpieczeństwie publicznem.

KRONIKA

PROTESTY PRZECIW OGRANICZENIOM PASZPORTOWYM. Jak było z góry do przewidzenia, ostatnie zarządzenia M. S. Z., wprowadzające niczem nie uzasadnione ograniczenia paszportowe, które pociągnęły za sobą retorsje ze strony obcych konsulatów w Polsce, wywołały w szerokich kołach społeczeństwa, a zwłaszcza w sferach gospodarczych silny odruch protestu. Izba handlowa i przemysłowa w Bielsku zwróciła się do ministerstwa spraw zagranicznych z zawiadomieniem o ograniczeniu przez konsulaty czechosłowackie wiz tranzytowych na przeciąg 24 godzin dla obywateli polskich. Jak wiadomo czechosłowackie władze konsularne przedstawiają to zarządzenie jako retorsję wobec zarządzonych przez M. S. Z. w Warszawie ograniczeń paszportowych. Izby handlowe w Polsce domagają się natychmiastowego usunięcia tych ograniczeń przez M. S. Z. jak również zredukowania opłat za wiza, wskazując na poważne straty, jakie gospodarstwo nasze wskutek tych ograniczeń i represyj ponosi. W sprawie tej oświadczy się w najbliższych dniach również krakowska Izba handlowa

KOMISJA KWALIFIKACYJNA DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH. W Dz. Ust. nr. 82 zamieszczone jest rozp. rady ministrów z 23 lipca b. r. o komisjach kwalifikacyjnych dla urzędników państw. Komisje te są powołane do wydawania opinji o kwalifikacjach urzędników od XII do VI stopnia służbowego, oraz do kwalifikacyjnych osób, ubiegających się o stanowiska urzędnicze. Utworzenie tych komisyj oznacza dalszy postęp w ewolucji stosunków urzędniczych, które do dnia dzisiejszego nie zostały ostatecznie uregulowane. Celem wprowadzenia w życie tego rozporządzenia, wydało prez. rady min. wyjaśnienia, które przy ustaleniu przez komisję ogólnej oceny kwalifikacyj mają zapobiec nierównomiernemu traktowaniu urzędników. Ocenę podzielono na pięć stopni: nieodpowiednio, dostatecznie, dobrze, bardzo dobrze i zakomicie. Ocena „znakomita“ ma zastosowanie wtedy, gdy wyniki pracy kwalifikowanego przekraczają najwyższy stopień wymagań i przyczyniają się w znacznej mierze do podniesienia i udoskonalenia administracji państwowej.

ZWIĄZEK INTELIGENCJI POLSKIEJ W KRAKOWIE otwiera wpisy na następujące kursy: Sekcja kulturalna: kursy języka francuskiego, niższy i wyższy, języka włoskiego i języka angielskiego. Kursy będą prowadzone pod kierunkiem pierwszorzędnych fachowych sił nauczycielskich. Sekcja ekonomiczno-społeczna: kursy buchalterji i gorseciarstwa, kilimkarstwa, koronkarstwa, kroju i szycia, oraz modniarstwa. Wpisy przyjmuje Biuro Związku Inteligencji polskiej codziennie (oprócz świąt) od godz. 5—7 wieczorem ul. Smoleńska 9, i „Muzeum Przemysłowe“.

SZKOŁA DZIENNIKARSKA PRZY W. W. P. W WARSZAWIE Szkoła dziennikarsko-publicystyczna przy Wolnej Wszechnicy Polskiej rozpoczyna nowy rok szkolny. W szkole wykłada szereg wybitnych sił, jak pułkownik Józef Dąbrowski (Grubiec), prof. dr Tadeusz Hilarowicz, Cezary Jellenta, wicedyrektor urzędu emigracyjnego, prof. Ludwik Kulczycki, dr E. Łuniński, prof. uniw. warsz. dr Rygiel, prof. uniw. warsz. Stan. Szober, Józef Wasowski, W. Wolert i in. Zapisy przyjmuje dyrekcja szkoły (ul. Śniadeckich 8).

Z MĘTÓW WIELKOMIEJSKICH. W dniu wczorajszym zostało przytrzymanych kilka kobiet lekkich obyczajów, które włóczyły się po ulicach miasta.

ARESZTOWANIA. Lucjan Matwiński, lat 34, został przytrzymany jako podejrzany o kradzież gotówki w kwocie 2,500.000 mkp. z kieszeni marynarki na szkodę Stefana Wilkoszewskiego.

ZNACZNA KRADZIEŻ. Zofja Gertlerowa, zam. przy ul. św. Marka l. 21, doniosła tu, że w czasie, gdy wyjachała z mieszkania na przeciąg 2 tygodni, skradziono ze zamkniętego mieszkania, do którego sprawca dostał się zapomocą dobranego klucza lub wytrycha, znaczną ilość garderoby, między którą było futro selskinowe z kołnierzem bronzowym, 10 m. materji na płaszcz, kilka metrów płótna, ogólnej wartości kilkudziesięciu miljonów mkp. Sprawca po dokonaniu kradzieży mieszkanie to zamknął z powrotem tak, że gdy Gertlerowa powróciła do domu w pierwszej chwili nie zauważyła kradzieży.

KREWKI PORUCZNIK. Wczoraj nocą przyprowadził posterunkowy policji na pogotowie ratunkowe niejaką Kazimierę Zwierciakównę, służącą u porucznika W. P. Sękowskiego, którą tenże dotkliwie pobił za pewną nieuwagę przy dziecku. Ofiarę krewkości porucznika opatrzyło Pogotowie.

WYPADEK PRZY PRACY. Dziś rano wpadł do kanału robotnik, Marjan Kędzior. Kędziora dotkliwie potłuczonego przewiozło Pogotowie po opatrzeniu na oddział chirurgiczny.

„OBŁĘD“ W „BAGATELI“. Dziś (poniedziałek). Po raz czwarty grany będzie „Obłęd“ K. Mere, sztuka psychologiczna, ujęta z tem czuciem sceny, jakie charakteryzuje naogół pisarzy francuskich, a którego nie zastąpią żadne inne walory. W „Bagateli“ „Obłęd“ grany jest wprost koncertowo, cała prasa krakowska stwierdza to jednogłośnie. PP. Grabowska, Stępowska, Hellen, Sosnowski (reżyser), Frenkiel i Molina są na każdem przedstawieniu gorąco oklaskiwani przez rozentuzjazmowaną publiczność.

„Obłęd“ wypełni repertuar „Bagateli“ do dnia 6 października.

„WICEK I WACEK“ W „BAGATELI“. W próbach pod kierunkiem reżysera, p. Noskowskiego, dowcipna, pełna słonecznego humoru komedja Przybylskiego p. t. „Wicek i Wacek“ z udziałem pp. Kólman, Modzelewskiej, Sznage-Andruszewskiej, Stępowskiej Romcwicz, Godlewskiego, Pietruszyńskiego, Ratschki, Solarskiego, Szuberta, Wesołowskiego, Zbuckiego.

Z MIEJSKIEGO TEATRU „OPERA I OPERETKA“ W KRAKOWIE. „Ostatni walc“, melodyjna operetka O. Straussa, zyskuje z każdym dniem większe powodzenie. Ogólnie podziwiana jest staranna i bogata wystawa, pomysłowe ewolucje i tańce, oraz bogate kostjumy. We wtorek „Ostatni walc“, a we środę opera „Zamarłe Oczy“, która zyskała ogólne uznanie publiczności i krytyki.

NAJBLIŻSZYM KONCERTEM KRAK. BIURA KONC. E. BUJAŃSKI Z CYKLU „KONCERTÓW MISTRZOWSKICH“ będzie we czwartek 4 bm. **„Wieczór Chopina“** w wykonaniu naszego najznakomitszego pianisty **Ignacego Friedmana, niezrównanego** odtwórcy Chopina. W niedzielę 7 bm. wystąpi w Krakowie po raz pierwszy słynny **„Kwartet Szwajcarski“**. Sprzedaż biletów na powyższe dwie artystyczne sensacje rozpoczęła się już u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

NADESŁANE

Z TEATRU

„Ostatni walc“ — operetka w 3 aktach O. Straussa

I znowu przypomniały nam się dźwięki wiedeńskiego walczyka, usuniętego ostatnio z repertuaru przez kalmanowskie i leharowskie fox-trot'y i shimy. Może ostatni walc mistrza walcowego Wiednia O. Straussa mniej ma w sobie barwy i słodyczy melodji, niż inne, znane nam walce straussowskie, niemniej jednak i tym razem podbił słuchaczy swą lekkością, a równocześnie kunsztownością budowy. Podkreślić zwłaszcza należy barwną instrumentację paru, która przedewszystkiem przyczyniła się do tego, iż onegdajsza premjera „Ostatniego walca“ mile uderzała ucho licznych słuchaczy. Jeśli nadto doda się interesujące tło akcji, przeplatane melodramatycznemi scenami, niż dziwnego iż aktu po akcie słuchało się z zainteresowaniem.

Dyrekcja operetki uczyniła wszystko, aby zwiększyć powodzenie „nowości“ i to przez doborowe, efektowne ramy i doskonałą obsadę. Gra poszczególnych wykonawców stała na odpowiednim poziomie i uświetniała całość.

Z nowo pozyskanych sił zaprezentowali nam się: p. Szymulska: śpiewaczka o miłym, barwnym sopranie, oraz artystka o wielkiej kulturze scenicznej — i pełen humoru i szczerej werwy p. L. Sempoliński, z dawniej nam znanych witaliśmy: p. Zimajer, Karasińskiego, Ostrowskiego i in. Gościnnie ubawił publiczność szczerym swym humorem p. Zbucki.

Orkiestra, mimo pewne niedomagania w tempie, odpowiedziała zadaniu. Batutę dzierżył p. Szczepański, któremu należy się uznanie za przygotowanie scen ensemblowych. **Wil-led.**

Wiadomości gospodarcze

TOWARZYSTWO „POLZBYT“ w Charbinie (ulica Fińska 6) wzywa polskich przemysłowców o nadsyłanie wzorów celem umieszczenia na wystawie.

NOWY BANK W KATOWICACH. Z dniem 1 października rozpoczął w Katowicach czynności bankowe nowo utworzona instytucja pod firmą: „Międzynarodowy Bank Handlowy S. A.“. **W skład Rady** Nadzorczej wchodzą: hr. Jan Jerzy Oppersdorf, inż. dr Albinowski, ks. Paweł Sapieha, dr Karol Mażewski i Stanisław Kornreich. Skład dyrekcyjny banku jest następujący: Dr I. Krieger, Dr I. Stieglitz, I. Kornreich, jako dyrektorowie; Dr S. Schiller i R. Muller jako prokurenci.

NOWE STAWKI OPŁAT STEMPLOWYCH. W dniu 1 października 1923 r. wchodzi w życie rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 września 1923. (Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 744), podwyższające czterokrotnie obowiązujące dotychczas od 1 lipca 1923 r. stawki opłat od podań, załączników i świadectw urzędowych, od pełnomocnictw, dokumentów przewozowych, wyciągów z ksiąg metrykalnych oraz stałe opłaty stemplowe wymienione w art. 9 ustawy z 24 marca 1923. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

PROJEKT UJEDNOSTAJNIENIA ŚWIADECTW POCHODZENIA. Międzynarodowa Izba handlowa w Paryżu wypracowała projekt ujednostajnienia świadectw pochodzenia, który zostanie przedłożony konferencji genewskiej w dniu 15 października. Oddział warszawski międzynarodowej Izby handlowej przesłał wszystkim Izbom handlowym w Polsce projekt ten do zaopinjowania.

CZTEROKROTNE PODWYŻSZENIE AKCYZY OD DROŻDŻY. Ustaloną opłatę akcyzową od drożdży prasowanych produkcji krajowej podnosi się na podstawie rozporządzenia rady ministrów z kwoty 5 tysięcy mk na 20 tys. mk od jednego kilograma wagi, a od drożdży prasowanych, sprowadzanych z zagranicy z kwoty 6 tys. mkp. na 24 tys. mkp. od jednego kilograma wagi. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1923 r. na całym obszarze Rzplitej.

ZAOSTRZENIE STOSUNKÓW W PRZEMYŚLE GÓRNICZYM NA ŚLĄSKU. Prowadzone na G. Śląsku rokowania przemysłowców z robotnikami w sprawie uzyskania nowych warunków płacy zostały zerwane. Przemysłowcy bowiem nie zgodzili się na wypłacenie żądanego 50 prc dodatku — nie ofiarowując żadnych ze swej strony warunków. Robotnicy zwrócili się do min. pracy z prośbą o interwencję. Ponieważ w analogicznej sprawie wyjechał do Zagłębia Dąbrowskiego delegat p. Ulanowski, min. pracy zawiadomiło go, aby po ukończeniu swej misji w Zagłębiu wyjechał do Katowic.

KONFERENCJE CELNE W RYDZE. Rozpoczęły się w Rydze obrady konferencji celnej, mającej na celu uzgodnienie stanowisk państw bałtyckich na przyszłych obradach, mających się odbyć w Genewie. W konferencji biorą udział przedstawiciele Polski, Łotwy, Estonji i Finlandji. Na konferencję wyjeżdża z ramienia rządu polskiego, jako przedstawiciel min. spraw zagr. i min. skarbu, dyrektor lwowskiej dyrekcji celnej, p. dr Władysław Rasiński.

ROKOWANIA POLSKO-FINLANDZKIE. W pierwszych dniach października wznowione będą rokowania polsko-finlandzkie, przerwane z powodu wyjazdu podsekretarza stanu w M. S. Z., p. Strassburgera do Genewy na zgromadzenie Ligi Narodów. Delegaci fińscy pp. Prokope i Malekonek przybywają dnia 3 października; poprzedzi ich przyjazd sekretarz delegacji p. Aarim Wuorian.

Z GOSPODARCZEGO ŻYCIA WĘGIER. Wedle wiadomości sfer handlowych, ma Szwajcarja poczynić dalsze zakupy zboża na Węgrzech. W tych dniach przybyć ma do Budapesztu przedstawiciel korporacji szwajcarskich celem sfinalizowania umowy.

— Wobec nadzwyczaj udanego zbioru fasoli, możliwy będzie wywóz 80.000 cetnarów metrycznych. Wydano już zezwolenia na wywóz 700 wagonów fasoli.

— Statystyka handlu zagranicznego Węgier za miesiąc sierpień wykazuje passywność 7,000.000 złotych koron przy przywozie towarów na sumę 45.7 miljonów koron złotych.

W SPRAWIE TRAKTATU HANDLOWEGO ROSYJSKO-CZESKOSŁOWACKIEGO. W październiku rozpoczną się rokowania między Czechosłowacją a Rosją w sprawie zawarcia traktatu handlowego.

ZE SPORTU

WISŁA—Ł. K. S. 1:0 (1:0)

Zwycięstwem nad Ł. K. S. uzyskała Wisła zasłużony tytuł mistrza zachodniej Polski. Dla zdobycia mistrzostwa Polski pozostaje jeszcze do rozegrania match z lwowską Pogonią, który cyfrowo mocnem zwycięstwem nad warszawską Polonią (6:1) uzyskała w ubiegłą sobotę mistrzostwo wschodniej Polski.

CRACOVIA II WISŁA II 4 : 0.

Zawody mało interesujące. Przewaga Cracovji.

POLSKA—ESTONJA 4 : 1.

Po powrocie z Finlandji grała nasza reprezentacja w Rewlu zwyciężając w dużym stosunku bramek.

WYNIKI WIEDEŃSKIE.

Wiedeń, 1 października. Sparta—Vienna 2:2 (1:2). Rapid—WAF 7:1 (2:1). Amatorzy — Slovan 3:0 (0:0). Wacker — Sportklub 0:0. Hakoah — Admira 1:1 (1:0). Simmering — Herta 1:0 (1:0).

WYNIKI LONDYŃSKIE.

Londyn, 1 października. Arsenal — Birmingham 3:4. Aston Villa — Preston North End 5:1. Blackbourne Rowers — West Bromwich Albion 4:0. Bolton Wanderers — Totenham Horspur 3:1. Cardiff City — New Castle United 1:0. Hudersfield Town — Ewerton 2:0. Westham — Middelsbrough 1:0. Nothingham Forest — Nots Cunty 1:0. Sunderland — Manchester City 5:0. Liwerpool — Bournley 1:0.

ROZMAITOŚCI

REFORMA NAZWISK W ROSJI. „Prawda" zamieszcza artykuł, domagający się reformy nazwisk, używanych powszechnie w Rosji. Według tego artykułu używanie zwykłych nazwisk rosyjskich, jak: Iwanow, Pietrow, czy Sidorow, jest pozbawione sensu. Należy przyjmować nazwisa związane ze sprawami konkretnemi lub zdarzeniami, podczas których człowiek wykazał swe najlepsze lub najgorsze cechy. Jako argument dla uzasadnienia swych poglądów, autor przytacza naśladowania godny przykład niejakiego Józefa Warejkisa, który jako współpracownik tramwajów miejskich w Baku, otrzymał w uznaniu zasług nazwisko Tramwajkisa (!)

DOWCIP G. B. S. Znakomity, znany z ironicznego dowcipu George Bernard Shaw — popularnie nazwany w Anglji G. B. S. — w toku wycieczki do Anglji północnej, zmuszony był jechać, między innemi, linją lokalnej kolejki podjazdowej. Po dłuższem, daremnem oczekiwaniu pociągu na dworcu stacji, więcej niż skromnym, Shaw udał się do naczelnika stacji. „Czy jest tu cmentarz w okolicy?", zapytał. „Niema", brzmiała odpowiedź. „Cóż w takim razie robicie z ludźmi, których śmierć zaskoczy w oczekiwaniu pociągu?"

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)
Poniedziałek: „Okna".
Wtorek: „Złoty wiek rycerstwa".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Poniedziałek: „Obłęd".
Wtorek: „Obłęd".

OPERA I OPERETKA (początek o g. 7½)
Poniedziałek: „Ostatni walc".
Wtorek: „Ostatni walc".

STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)
We czwartek 4 bm.: Wieczór Chopina z J. Friedmanem.
W niedzielę 7 bm.: Kwartet Szwajcarski.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Feliks Jabłoński.** Z Drukarni Ludowej w Krakowie.